

Notitie

Mail van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
-	--	260109-BJ	11 mei 2026
Onderwerp	: Notitie Beantwoording vragen Provincie Zeeland Ontheffingsvergunning Ecologie tracé West		
Projectnummer	2491293		

1. Aanleiding

Op 17 maart 2026 heeft Evides de aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit (hierna: vergunning) als bedoeld in artikel 5.1 lid 2, onder g, Omgevingswet (hierna: **Ow**) ingediend. De vergunningsaanvraag betreft de aanleg van twee transportleidingen tussen locatie de Wranghe en Vlissingen-Oost.

De provincie heeft naar aanleiding van de vergunningaanvraag aangegeven een aantal vragen en onduidelijkheden verwoordt in een brief (zaaknummer 819218, d.d. 17-4-2026) te hebben.

In onderhavige notitie zijn de vragen beantwoord en de onduidelijkheden toegelicht.

2. Beantwoording vragen

Hieronder zijn alle vragen en onduidelijkheden behandeld. Hierbij is de nummering uit de brief van de provincie aangehouden.

- 1) De werkstrook bedraagt 30 meter. In het voortraject (studie HNS) is uitgegaan van een veel bredere strook maar de feitelijke strook benodigd voor de aanleg van het waterleidingtracé bedraagt 30 meter.
- 2) Betere kaarten zijn te vinden in aangeleverde bijlage bij het aanvullend onderzoek en het activiteitenplan.
- 3)
 - De werkzaamheden voor tracédeel 2 (West)(Vlissingen-Oost – de Wranghe) worden uitgevoerd in de periode van september 2026 tot en met april 2027. Hierbij wordt gewerkt vanuit 1 richting waarbij dagelijks circa 200 meter sleuf aangelegd wordt.
 - Doordat er in kleinere delen wordt gewerkt. Zal de verstoring maar tijdelijk op een lokaal niveau zijn. Ook zal het werkterrein weer in oorspronkelijke staat worden gebracht. Hierbij gaat het veelal over akkers en weilanden die momenteel ook al intensief gebruikt worden. Hierdoor zal het cumulatieve effect op beschermde soorten geminimaliseerd worden.

- 4) Afzetten werkstrook is bedoeld voor grondeigenaren en aannemer zodat niet meer grond gebruikt wordt dan overeengekomen. De paal en draad dient niet het doel het tegenhouden of het voorkomen van het doden van dieren. Om het doden van dieren te voorkomen zal het werkterrein altijd voorafgaand gecontroleerd en vrijgegeven worden.
- 5) Nee het betreft alleen aanleg van een nieuwe leiding, geen onderhoud aan een bestaande leiding.
- 6) Ja in de opgegeven periode zit ook de uitloop periode als gevolg van eventuele tegenvallers.
- 7) Dit is begrijpelijk echter door Watersnip is reeds via een aangevulde QuickScan een vertaalslag gemaakt daar de QuickScan van Arcadis voor de waterstofleiding een veel groter gebied besloeg qua tracé. In deze scan waren ook tracédelen meegenomen waar de waterleiding niet komt te liggen.
- 8) Op één perceel is vanwege het ontbreken van toestemming geen onderzoek naar de wezel uitgevoerd. Dit zal nu plaatsvinden in de komende periode. Echter omwille van de tijd en beoogde startdatum is besloten in deze uit te gaan van een worst-case scenario waarbij we ervan uitgaan dat op deze locatie de wezel aanwezig kan zijn.
- 9) Bunzing is toegevoegd in de aanvraag.
- 10) Wordt aangepast in de aanvraag.
- 11) De sleuven zullen maximaal 3 weken openliggen waarna deze weer dicht wordt gemaakt. Enkel de toplaag wordt mogelijk op een ander moment teruggeplaatst. Dit is weersafhankelijk en zal met de boer worden afgestemd. Het terrein kan door de haas na drie weken alweer gebruikt worden, hiervoor hoeft de toplaag niet aanwezig te zijn. Voordat de toplaag teruggeplaatst wordt zal het werkterrein weer gecontroleerd en vrijgegeven worden.
- 12) Er is geen alternatieve locatie omdat dit soort leidingen gelet op de planologische beperkingen die een dergelijke leiding met zich meebrengt (geen woningbouw boven mogelijk etc.) bij voorkeur gebundeld dienen te worden in een planologische leidingstrook. Dat is in dit geval ook zo. De gekozen ligging is een planologische leidingstrook zoals opgenomen in de bestemmingsplannen en de structuurvisie buisleidingen.
- 13) Alternatieve werkwijze: Er worden op zo veel mogelijk plekken gestuurde boringen gedaan. Deze alternatieve methode geeft weinig tot geen verstoring aan beschermde soorten. Echter het is niet mogelijk om overal boringen te doen. Hierdoor zal er op een deel van het tracé toch open ontgravingen plaats moeten vinden.
Op deze locaties zal het werkterrein voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt worden. Voor de hazen zal dit bekennen dat de vegetatie kort wordt gemaakt en gehouden. Voor de marters zullen de haag waar mogelijk een verblijfplaats inzit verwijderd worden.
Direct voor de werkzaamheden (de ochtend van de werkzaamheden) zullen de werkterreinen gecontroleerd worden op aanwezige beschermde soorten. Indien deze niet aanwezig zijn zal het werkterrein worden vrijgegeven. Doordat het werkterrein maximaal 30 meter breed is zal het werkterrein schematisch een richting uit te voet doorlopen worden. Dit zal de richting zijn waarop de werkzaamheden in dit tracédeel zullen plaatsvinden.

14)

- Het effect is tijdelijk omdat na afloop van de werkzaamheden alle percelen weer in de oorspronkelijke staat teruggebracht worden. Dit is en of wordt met alle grondeigenaren langs het tracé afgesproken en vastgelegd in opstal- en/of gebruiksovereenkomsten. Dit geldt ook voor eventuele bevoegde gezagen (Waterschap etc.)
- Er is nergens sprake van een permanent effect aangezien alle werkterreinen weer in oorspronkelijke staat worden terug gebracht. Het grootste deel van de terreinen waar gewerkt wordt zijn akkers of weilanden. Daar waar sprake is van bosschage of een boom wordt na afloop en in overleg met de grondeigenaar weer een exemplaar teruggeplaatst waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd van de bosschage of boom. Het verwijderen van bosschage en/of bomen wordt echter zoals reeds toegelicht in het overleg slechts zeer zeer beperkt voorzien.
- De grond wordt gescheiden afgegraven, de A, B, en C grond. Na aanleg wordt deze grond weer in omgekeerde volgorde op cultuurtechnisch verantwoorde wijze teruggeplaatst.
 - 1) Alles wordt weer in oorspronkelijke staat teruggebracht. Als we bomen zouden moeten kappen dan worden deze weer vervangen voor nieuwe. Let wel het is zo goed als niet voorzien om bomen of struiken te kappen.
 - 2) Het is niet voorzien om bomen te kappen of struiken weg te halen, op de planologische leidingstrook mogen namelijk geen bomen gepland worden gelet op het risico dat hiermee ontstaat voor de leidingen alhier.
 - 3) Op een paar locaties (bij een boomgaard, tracédeel 7 en 15) worden een paar haagstruiken verwijderd maar zullen nieuwe structuren worden aangebracht. Zo zullen er takkenhopen/marterhopen worden gerealiseerd als vervanging voor de mogelijke verblijfplaatsen die verloren gaan. Ook zullen er takkenrillen worden gerealiseerd om te voorkomen dat lijnvormige elementen onderbroken worden waardoor soorten zich niet meer kunnen verplaatsen.

15)

- Deze aanvraag maakt onderdeel uit van een traject waarbij vanaf Markiezaat tot Vlissingen-Oost een nieuwe waterleidingverbinding wordt gemaakt. Deze verbinding dient uiterlijk eind 2028 aangelegd te zijn. Om dit mogelijk te maken en invulling te kunnen geven aan de beschikbare capaciteit zowel binnen Evides als hierbuiten (aannemerij) is het niet mogelijk om dit werk in een dergelijke fasering uit te voeren zodat in geen enkele kwetsbare periode gewerkt kan worden. Deze aanvraag hoort dan ook bij in totaal 3 aanvragen die allemaal na elkaar zullen volgen (tracé West / Oost en Midden). Dit betekent dat de werkzaamheden na dit tracé ook meteen over zullen gaan in een ander tracé. Hierdoor zullen de werkzaamheden voor het totale werk jaarrond plaats moeten vinden waardoor werken buiten de kwetsbare periode van alle beschermde soorten voor dit project niet mogelijk is. Door in september te starten in tracé West wordt juist gepoogd om voor de meest kwetsbare periode reeds aan het werk te zijn.
- Het werkterrein zal al vooraf aan de winterrust van de marterachtigen ongeschikt gemaakt worden. Het werkterrein zal pas ongeschikt gemaakt worden als de gewenningsperiode voor de te plaatsen marterhopen voorbij is. Hierdoor zullen er ook geen marterachtigen meer in het plangebied aanwezig zijn als de werkzaamheden aanvangen. Wel zal er direct voor de start van de werkzaamheden nog natuurvrijgave plaatvinden.

- 16) De Quicksan van Arcadis is als eerste risicoanalyse opgesteld. Vervolgens is door Watersnip een QuickScan opgesteld aan de hand van de resultaten van Arcadis, welke is aangevuld indien sprake was van een tracé wijziging t.o.v. het tracé uit het onderzoek van Arcadis. In de Quicksan van Watersnip zijn vervolgens alleen die deelgebieden onderzocht waar sprake was van een open ontgraving. Door Adverbo zijn alle gegevens gezamenlijk in 1 rapport opgenomen en is aanvullend een Quicksan uitgevoerd ter plaatse van de uitlegstroken voor de gestuurde boringen. De resultaten van de Quicksan liggen ter grondslag van het nader onderzoek, waar het activiteitenplan dan weer op gebaseerd is.
- 17) Op basis van alle beschikbare gegevens (historisch, gebruik,) zijn conclusies getrokken dat beschermde soorten wel of niet voorkomen binnen het werkgebied van het nieuwe tracé en als zodanig beschreven in de Quicksans.
- 18)
- De deelgebieden in figuur 3.1 betreffen de uitlegstroken, welke in de Quicksan van Arcadis en Watersnip niet waren onderzocht.
 - Deze zijn door Evides gekozen als uitlegstrook.
 - Langs de overige delen van het tracé is de Quicksan reeds uitgevoerd door Arcadis en Watersnip. Het deel uit figuur 3.1 betreft een aanvulling.
- 19) De kleuren vertegenwoordigen de verschillende werkzaamheden, zoals open ontgraving, HDD of uitlegstrook.
- 20)
- Gebieden zijn ingedeeld op het voorkeurstracé van de leiding, voorgenomen werkzaamheden en topografische ligging. Uitgegaan is van een strookbreedte van 100 m, 50 m weerszijde tracé, of 50 bij 50 m werkterrein.
 - Het gehele tracé is beoordeeld voor de risicoanalyse in de Quicksan van Arcadis, i.c.m. bovengenoemde afmetingen.
 - Het gehele tracé is beoordeeld voor de risicoanalyse in de Quicksan van Arcadis, i.c.m. bovengenoemde afmetingen.
 - De resultaten van de Quicksan liggen ter grondslag van het nader onderzoek, waar het activiteitenplan dan weer op gebaseerd is.
- 21) Deze informatie is toegevoegd aan het aanvullend onderzoek en het activiteitenplan.
- 22) Voor het onderzoek naar haas en konijn zijn geen beschikbare kennisdocumenten of toetsingskaders. Daarom is door GRAS Advies voor beide soorten een toetsingskader opgesteld (GRAS Advies 2022b en c). Deze toetsingskaders zijn vergelijkbaar met de kennisdocumenten van BIJ12. In de toetsingskaders is de algemene ecologie van de soorten beschreven. Daarnaast wordt er ingegaan op onderzoeksmethodes en het nemen van maatregelen ten gunste van deze soorten.
- Hierbij is er ook gekeken naar het toetsingskader wat opgesteld was voor de haas voor de provincie Utrecht.
- Tijdens de onderzoeken zijn er aan de bovengenoemde toetsingskaders gehouden.
- (voor de onderzoeken die plaats vinden in het middelste deel van het tracé die vorig jaar niet uitgevoerd konden worden, worden wel volgens het nieuwe kennisdocument uitgevoerd.)

- 23) Op tracédeel 7 zijn er een steenmarter en bunzing waargenomen. Doordat er maar een stukje van de haag verdwijnt, waarbij er minimale mogelijkheden zijn voor een verblijfplaats, wordt er in dit deel maar 1 verblijfplaats verwacht.

Op tracédeel 15 wordt er momenteel onderzoek uitgevoerd aangezien hier eerder geen toestemming was om het terrein te betreden. Aangezien het om eenzelfde soort haag gaat (met dezelfde omvang), hebben we de keuze gemaakt om ervanuit te gaan dat hier ook een verblijfplaats van een marter aanwezig zou zijn. Hierdoor is ervoor gekozen om op beide locaties dezelfde maatregelen te nemen voor de marterachtigen. (zie ook vraag 8).

In het kennisdocument staat het volgende benoemd over permanente voorzieningen:

- Het toepassen van kunstmatige verblijfplaatsen kan afhankelijk van de situatie zeker van meerwaarde zijn, maar er worden geen richtlijnen gegeven over de plaatsing van welke type en de hoeveelheid kunstmatige verblijfplaatsen.

Voor dit project is ervoor gekozen om per verloren verblijfplaats twee takkenhopen te creëren. Deze zullen tegen het lijnvormig element aan geplaatst worden.

24)

- Ten tijde van het aanvullend onderzoek was er nog niet op elke locatie terreinbetreding beschikbaar. Hierdoor kon nog niet overal het onderzoek plaatsvinden.
Alle onderzoek op het westelijk deel waar de aanvraag op ziet hebben plaatsgevonden behalve op tracédeel 15. Hier vindt het onderzoek momenteel plaats (zie ook vraag 8)
- In het oostelijke deel zijn er geen marters aangetroffen tijdens het onderzoek. In het middelste deel zijn we nog bezig met de aanvullende onderzoeken. Deze zullen lopen tot september 2026.
- Tracédeel 8, 13 en 65 zijn tijdens een veldbezoek herbeoordeeld op geschiktheid voor marterachtigen. Foto's hiervan zijn in bijlage 6 van het aanvullend onderzoek. In deze foto's is te zien dat er op het tracé dan wel in de directe omgeving geen geschikte mogelijke verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het gebied zou geschikt zijn als foerageergebied, maar de dichtstbijzijnde beschutting is te ver weg. Hierdoor is het niet geschikt.
Hierdoor is er bepaald om hier dan ook verder geen aanvullend onderzoek te doen naar marterachtigen op deze locaties.
- Alle locaties die uit de QuickScans zijn gekomen zijn onderzocht met camera's of herbeoordeeld. Er wordt vanuit gegaan dat er in de QuickScans al de juiste beoordeling is gemaakt of de tracédelen potentieel geschikt zouden kunnen zijn voor marterachtigen.

- 25) Het werkterrein zal eerst zeer kort gemaaid worden en behouden blijven. Maar dit is geen effectieve maatregel om hazen langdurig te weren; hazen keren snel naar gemaaide percelen terug. Aanvullend aan het verwijderen van de vegetatie zal het gebied verstoord moeten worden. De verstoring moet daarom direct voorafgaand aan de activiteiten plaatsvinden, en na de start van de activiteiten continue ingezet worden.

Het werkterrein zal voorafgaand aan de beoogde activiteiten, indien nodig met behulp van een warmtebeeldcamera, controleert of hazen het gebied verlaten hebben. Indien er nog hazen op het werkterrein aanwezig zijn zullen deze worden verstoord. Dit zal gedaan worden door het werkterrein systematisch af te lopen in de richting dat de werkzaamheden plaats gaan vinden.

Het stimuleren dat hazen het gebied verlaten, kan alleen als er geen jongen jonger dan 4 weken in het veld aanwezig zijn. Jongen zullen niet vluchten en worden dan gescheiden van de moederhaas. Het verstoren dient plaats te vinden bij daglicht om zo te bezien of de hazen de gewenste richting op rennen. Kies tijdens het daglicht wel een moment op de dag dat er zo min mogelijk verkeer of landbouwactiviteiten zijn. Dit om sterfte te voorkomen.

Als er jongen jonger dan 4 weken worden aangetroffen op het werkterrein zal dit deel van het werkterrein niet worden vrijgegeven. De ecoloog maakt een inschatting wanneer er een nieuwe controle kan plaatsvinden om de hazen te verstoren en het werkterrein vrij te geven.

26) Zie vraag 25

27) Deze vraag is herzien in het activiteitenplan.

28) Deze vraag is herzien in het activiteitenplan.

29) Er zullen in de onderste laag waar de dichtere begroeiing aanwezig is gaten worden gemaakt waardoor een marterachtige dit niet meer aantrekkelijk zou vinden als verblijfplaats maar nog wel tijdelijk gebuikt zou kunnen worden als lijnvormig element als beschutting door het landschap. Hierbij zullen er dus nog geen volledige planten verdwijnen, maar enkel gaten gemaakt worden in de onder begroeiing. De grootte van de opening die gecreëerd wordt is afhankelijk van de dichtheid van de begroeiing. Dit zal per locatie verschillen. Dit zal gedaan worden door een ecoloog samen met een aannemer. Ook zal dit pas gebeuren nadat de takenhopen aanwezig zijn. Dit is zinvol voor zowel de bunzing als de steenmarter doordat hierdoor de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden (figuur 3 pagina 11).

30) Voorafgaand aan de werkzaamheden zal gekeken worden of er definitief geen mogelijkheden meer zijn in het werkgebied voor een marter om zich te vestigen. Indien dit van toepassing is wordt het werkterrein direct gecontroleerd op aanwezigheid van individuen. Als deze niet aanwezig zijn wordt het werkterrein vrijgegeven te opzichten van marterachtigen. Als de aanwezigheid van marterachtigen niet uit te sluiten valt zal de ecoloog tijdens de start van de werkzaamheden aanwezig zijn om het doden van marterachtigen te voorkomen. Dit zal gedaan worden door vooruit te lopen op de werkzaamheden.

31) Zoals in eerdere punten benoemd is zal er een klein deel van de haag nabij de boomgaard verwijderd worden voor de werkzaamheden. Na afloop zal het werkterrein echter weer teruggebracht worden in de oorspronkelijke staat. Dit betekent dat er na afloop van de werkzaamheden weer een exemplaar teruggeplaatst wordt waarbij rekening wordt gehouden met de leeftijd van de haag.

32) Deze vraag is herzien in het activiteitenplan.

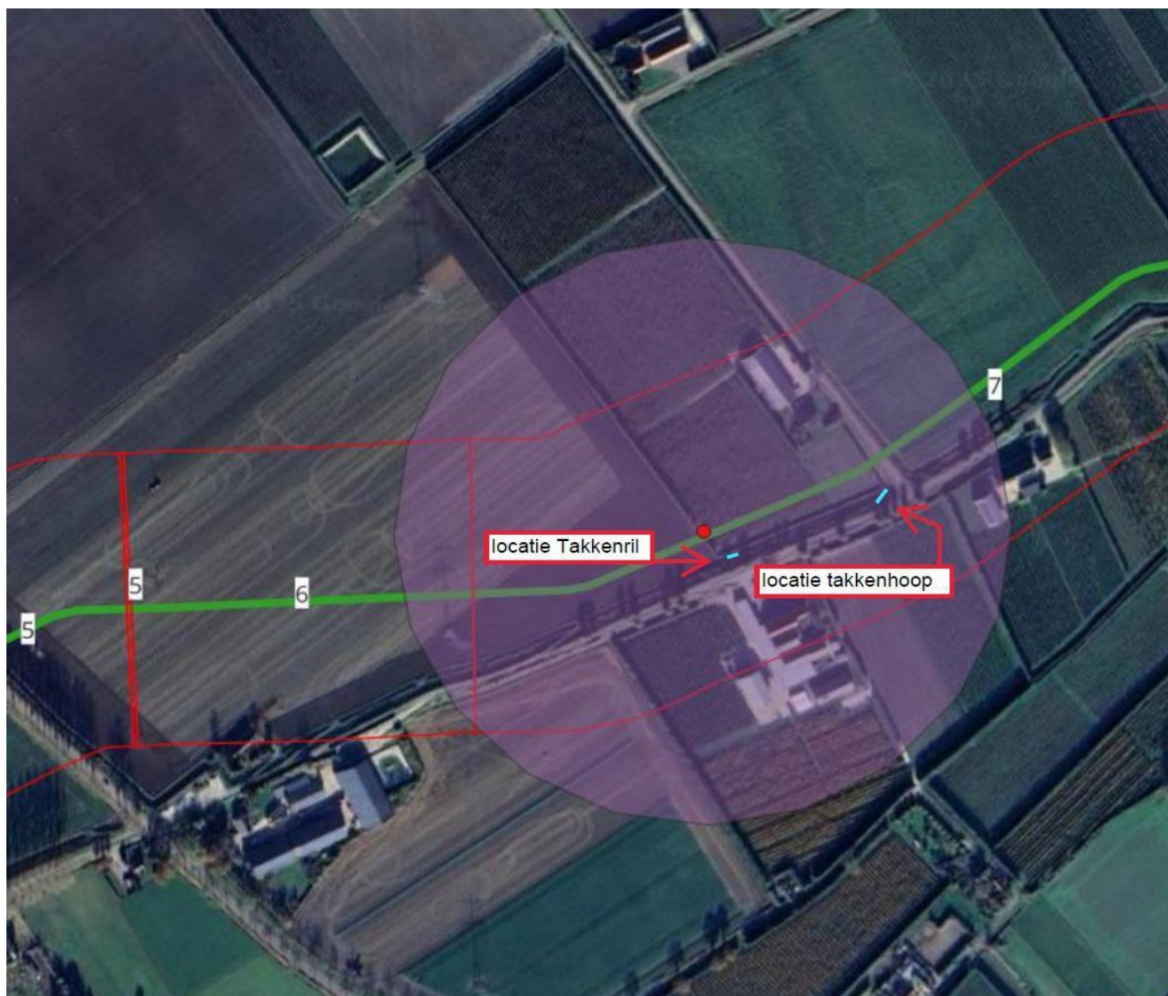
33)

- Ja deze takkenhopen gaan voor zowel de bunzing als de steenmarter zijn.
- Steenmarters stellen minder eisen als het om verblijfplaatsen gaat. Dit is ook de reden dat de steenmarter bijna overal in het land wordt waargenomen (van de bossen tot in de stad). Ook wordt het gebruik van takenhopen voor de steenmarter aangeraden door bijvoorbeeld de zoogdiervereniging. Hierdoor is er ook voor gekozen om de takkenhopen ook te gebruiken voor de steenmarter.
- Eerder is benoemd (punt 23) dat ervoor gekozen om per verloren verblijfplaats twee takkenhopen te creëren. Deze zullen tegen het lijnvormig element aan geplaatst worden. Verder zullen er in de openingen die in de hagen gecreëerd worden takkenrillen worden aangelegd. Dit zodat de lijnvormige elementen niet verloren zullen gaan.
- Deze vraag wordt in punt 23 beantwoord.
- Dit zal in overleg gaan met de grondeigenaren.
- Kaart met locaties voorzieningen (zie bladzijde 9 en 10 met beoogde locaties)
- Na de werkzaamheden zal het werkterrein weer in oorspronkelijke staat worden hersteld. Dit betekent ook dat er na de werkzaamheden ook weer ruimte is voor de marterachtige om in het werkterrein te vestigen.
De takkenhopen en takkenrillen zullen gewoon blijven liggen. Maar zodra het werkterrein weer in oorspronkelijke staat is teruggebracht zal het onderhoud een deze hopen gestopt worden. Dit betekent dat deze nog wel aanwezig zullen zijn maar langzaam teruggegeven zullen worden aan de natuur.

Overige vragen

Hier staat dat de vergunning enkel is aangevraagd voor konijn en vleermuis, Dit klopt natuurlijk niet. Klopt deze opmerking dan wel?

- Tracédeel 8, 13 en 65 zijn tijdens een veldbezoek her beoordeeld op geschiktheid voor marterachtigen. Foto's hiervan zijn in bijlage 6 van het aanvullend onderzoek opgenomen. In deze foto's is te zien dat er op het tracé dan wel in de directe omgeving geen hogere vegetatie (hogere struiken en/of bomen) aanwezig is dat gebruikt kan worden als vliegroute. Deze gebieden zijn ook matig tot niet geschikt als foerageergebied vanwege de afstand tot de beschutting.
Doordat er delen zullen gedaan worden met een gestuurde boring zullen er zo min mogelijk vegetatie structuren verdwijnen.
Ook zullen de werkzaamheden enkel overdag plaatsvinden, waardoor vleermuizen niet gestoord zullen worden indien ze het werkterrein toch gebruiken als foerageergebied.
In de QuickScans is reeds een beoordeling gedaan. Er wordt in deze scans al de beoordeling is gemaakt of de tracédelen potentieel geschikt zouden kunnen zijn voor vleermuizen.
- Tijdens het aanvullend onderzoek is er onderzoek gedaan naar konijnen. Hierbij zijn er enkel foeragerende konijnen waargenomen en geen hollen. Hierdoor zullen er ook geen hollen verloren gaan tijdens de werkzaamheden.
Konijnen zullen enkel verstoord worden, maar hiervoor hoeft er geen vergunning aangevraagd te worden.

Figuur 1: Locatie voor compensatie tracédeel 7

Figuur 2: Locatie voor compensatie tracédeel 15

Figuur 3: gaten maken in de haag

Tot slot

Wij vertrouwen erop dat wij uw vragen voldoende hebben beantwoord en onduidelijkheden voldoende hebben opgehelderd. Indien u vragen heeft naar aanleiding van onze antwoorden kunt u zich wenden tot ondergetekende.

Met vriendelijke groet,
Milieu adviesbureau Adverbo

Bedrijfsleider

06-
@adverbo.nl